

PATVIRTINTA

VšĮ Lazdijų švietimo centro direktoriaus

2020 m. lapkričio 23 d. įsakymu Nr. LŠCV3-51

MOKINIO SPECIALIŲJŲ UGDYMO SI POREIKIŲ (IŠSKYRUS ATsirandančius DĖL IŠSKIRTINIŲ GABUMŲ) IR BRANDUMO MOKYKLAI ĮVERTINIMO BEI SPECIALIOJO UGDYMO SI SKYRIMO VŠĮ LAZDIJŲ ŠVIETIMO CENTRE TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROJI DALIS

1. Mokinio specialiųjų ugdymosi poreikių (išskyrus atsirandančius dėl išskirtinių gabumų) ir brandumo mokyklai įvertinimo pedagoginiu, psichologiniu, medicininio ir socialiniu pedagoginiu aspektais ir specialiojo ugdymosi skyrimo VšĮ Lazdijų švietimo centre (toliau - Centras) tvarkos (toliau – Tvarka) aprašas nustato mokinių specialiųjų ugdymosi poreikių (išskyrus atsirandančius dėl išskirtinių gabumų) ir brandumo mokyklai įvertinimo pedagoginiu, psichologiniu, medicininio ir socialiniu pedagoginiu aspektais (toliau – Įvertinimas) ir specialiojo ugdymosi ir (ar) specialiosios pedagoginės, psichologinės, socialinės pedagoginės, specialiosios pagalbos (toliau – Švietimo pagalba) skyrimo mokiniams (vaikams) nuo gimimo iki 21 metų tvarką bei dokumentaciją.

2. Įvertinimo Centre tvarka parengta vadovaujantis Lietuvos Respublikos Švietimo ir mokslo ministro 2011 m. rugsėjo 30 d. įsakymu Nr. V-1775 „Dėl mokinio specialiųjų ugdymosi poreikių (išskyrus atsirandančius dėl išskirtinių gabumų) pedagoginiu, psichologiniu, medicininio ir socialiniu pedagoginiu aspektais įvertinimo ir specialiojo ugdymosi skyrimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (Žin. 2011, Nr. 122-5769, 2013, Nr. 82-4132) ir VšĮ Lazdijų švietimo centro direktoriaus 2020 m. lapkričio 23 d. įsakymu Nr. LŠCV3-50 „Dėl VšĮ Lazdijų švietimo socialinio pedagogo veiklos dokumentų formų aprašo patvirtinimo.

3. Tvarkos tikslas – efektyviai organizuoti specialiųjų ugdymosi poreikių įvertinimą, nustatyti Švietimo pagalbos ir paslaugų reikmes, rekomenduoti ikimokyklinio ugdymo programas, priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio, vidurinio ugdymo bendrosios programos, profesinio mokymo programos pritaikymą, specialiąsias mokymo ir techninės pagalbos priemones, ugdymosi aplinkos pritaikymo būdus, siekiant sudaryti specialiųjų ugdymosi poreikių turinčiam mokiniui (vaikui) optimalias ugdymosi sąlygas.

II. ĮVERTINIMO IR SPECIALIOJO UGDYMO SI IR (AR) ŠVIETIMO PAGALBOS SKYRIMO VŠĮ LAZDIJŲ ŠVIETIMO CENTRE DOKUMENTAI

4. Mokinio, ugdomo ikimokyklinio ugdymo mokykloje, bendrojo ugdymo mokykloje, Įvertinimo ir specialiojo ugdymosi ir (ar) Švietimo pagalbos skyrimo dokumentai, kuriuos Centrai pristato mokyklos Vaiko gerovės komisija (toliau – Komisija) ir tėvai (globėjai, rūpintojai) (1 priede pateikiama šių dokumentų atmintinė):

4.1. Pirminiam Įvertinimui - Vaiko gerovės komisijos pažymos dėl specialiųjų ugdymosi poreikių pirminio/pakartotinio įvertinimo (Mokinio specialiųjų ugdymosi poreikių (išskyrus atsirandančius dėl išskirtinių gabumų) pedagoginiu, psichologiniu, medicininiu ir socialiniu pedagoginiu aspektais įvertinimo ir specialiojo ugdymosi skyrimo tvarkos aprašo 5 priedo) kopija;

4.2. Pakartotiniam Įvertinimui - mokinio Ugdymosi pasiekimų aprašo (Mokinio specialiųjų ugdymosi poreikių (išskyrus atsirandančius dėl išskirtinių gabumų) pedagoginiu, psichologiniu, medicininiu ir socialiniu pedagoginiu aspektais įvertinimo ir specialiojo ugdymosi skyrimo tvarkos aprašo 3 priedo) kopija;

4.3. Pirminiam Įvertinimui - Sutikimas dėl įvertinimo (Mokinio specialiųjų ugdymosi poreikių (išskyrus atsirandančius dėl išskirtinių gabumų) pedagoginiu, psichologiniu, medicininiu ir socialiniu pedagoginiu aspektais įvertinimo ir specialiojo ugdymosi skyrimo tvarkos aprašo 6 priedas);

4.4. Gimimo liudijimo kopija;

4.5. Vaiko gerovės komisijos informacija apie mokinį ir jį supančią aplinką (2 priedas);

4.6. Mokinio rašto darbų (lietuvių kalbos, matematikos ir(ar) kitų dalykų, kurių mokymosi sunkumai pastebėti, patikrinamųjų ir klasės darbų) kopijos¹, piešiniai;

4.7. Mokinio sveikatos būklės įvertinimo dokumentai.

5. Įvertinant mokinį, ugdomą ikimokyklinio ugdymo mokykloje (grupėje), bendrojo ugdymo mokykloje (klaseje), skirtoje mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių, ir pirminiam, ir pakartotiniam Įvertinimui mokyklos Komisija ir tėvai (globėjai, rūpintojai) pristato visus 4 punkte įvardytus Įvertinimo ir specialiojo ugdymosi ir (ar) Švietimo pagalbos skyrimo dokumentus, išskyrus 4.3 (Sutikimą dėl įvertinimo).

6. Centro Švietimo pagalbos specialistai gali kreiptis į mokyklos, kurioje ugdomas mokinys, Komisiją ar tėvus dėl papildomos informacijos (pvz., apie vaiko elgesio, emocijų ar kitus sunkumus) ir prašyti užpildyti įvairius klausimynus (žr. 3, 4, 5 priedus).

7. Įvertinimo ir specialiojo ugdymosi ir (ar) Švietimo pagalbos skyrimo dokumentai, kuriuos Įvertinimo eigoje rengia ir pildo Centras:

7.1. Psichologinio, pedagoginio, logopedinio, socialinio pedagoginio įvertinimo protokolai, klausimynai, aprašymai ir kortelės;

7.2. Siuntimas vaikų neurologui (vaikų ir paauglių psichiatruui; pildomas esant poreikiui);

7.3. Pažyma dėl įvertinimo (Mokinio specialiųjų ugdymosi poreikių (išskyrus atsirandančius dėl išskirtinių gabumų) pedagoginiu, psichologiniu, medicininiu ir socialiniu pedagoginiu aspektais įvertinimo ir specialiojo ugdymosi skyrimo tvarkos aprašo 7 priedas);

7.4. Pažyma dėl skyrimo (Mokinio specialiųjų ugdymosi poreikių (išskyrus atsirandančius dėl išskirtinių gabumų) pedagoginiu, psichologiniu, medicininiu ir socialiniu pedagoginiu aspektais įvertinimo ir specialiojo ugdymosi skyrimo tvarkos aprašo 8 priedas).

III. ĮVERTINIMO IR SPECIALIOJO UGDYMO SI IR (AR) ŠVIETIMO PAGALBOS SKYRIMO VŠĮ LAZDIJŲ ŠVIETIMO CENTRE TVARKA IR EIGA

8. Įvertinimo tvarka:

¹ Ne pratybų ar kiti sąsiuviniai.

8.1. Vaiko, neugdomo mokykloje: tėvai (globėjai, rūpintojai), kuriems kyla vaiko ugdymo sunkumų (kalbos, bendravimo, elgesio ir kitų) namuose, kreipiasi į Centrą dėl Įvertinimo, pateikdami Centro vadovui prašymą raštu, vaiko piešinių ar kitokių darbų, prireikus - vaiko sveikatos būklės įvertinimo dokumentų kopijas;

8.2. Mokinio, ugdomo ikimokyklinio ir bendrojo ugdymo mokykloje: mokykla, kurioje kyla mokinio ugdymo sunkumų (kalbos, mokymosi, bendravimo, elgesio ir kitų), tėvų (globėjų, rūpintojų) sutikimu arba patys tėvai kreipiasi į Centrą dėl Įvertinimo, pateikdami 4 ir 5 punktuose nurodytus dokumentus;

8.3. Centro švietimo pagalbos specialistai atlieka Įvertinimą, nustato specialiųjų ugdymosi poreikių lygį ir pildo Tarnybos pažymą dėl įvertinimo, skiria specialųjį ugdymąsi ir (ar) Švietimo pagalbą ir pildo Pažymą dėl skyrimo;

8.4. Įvertinimo rezultatai aptariami su tėvais (globėjais, rūpintojais).

9. Įvertinimo eiga:

9.1. Įvertinimas vyksta suderintu laiku, iš anksto užsiregistravus.

9.2. Jei vertinamas mokinys, ugdymo įstaigos Komisija prieš 3 darbo dienas nuo paskirtos mokinio Įvertinimo datos Centro specialistams pristato visus įvertinimui reikalingus dokumentus susipažinimui.

9.3. Paskirtą dieną Centre atliekamas Įvertinimas ir, esant poreikiui, paskiriama kito atvykimo pas kitus Centro specialistus data. Visiems specialistams atlikus įvertinimą, jis užbaigiamas.

9.4. Dėl mokinio raidos ar socialinių sunkumų Įvertinimas gali būti atliktas ugdymo įstaigoje, jai pasirūpinus Centro specialistų kelione ir suteikus tinkamą patalpą darbui, ar mokinio (vaiko) namuose.

9.5. Prireikus mokinys (vaikas) siunčiamas gydytojo vaikų neurologo ar vaikų ir paauglių psichiatro konsultacijai.

9.6. Visiems Centro specialistams atlikus Įvertinimą ir gavus reikalingas gydytojų išvadas, per 20 darbo dienų nuo paskutinio specialisto (tarp jų – ir gydytojo) įvertinimo datos Centro specialistai aptaria Įvertinimo išvadas, rekomendacijas, skiria specialųjį ugdymąsi, nustato specialiųjų ugdymosi poreikių lygį, parengia pažymą dėl įvertinimo bei skyrimo (žr. 7.3 ir 7.4 punktus) ir informuoja tėvus (globėjus, rūpintojus) apie galimybę susipažinti su Įvertinimo išvadomis.

9.7. Mokinio Įvertinimo išvadų aptarime ir dokumentų atidavime Centre turi dalyvauti bent vienas iš vaiko tėvų (globėjų, rūpintojų).

9.8. Ypatingais atvejais (dėl ligos ir kt.) tėvų (globėjų, rūpintojų) raštišku sutikimu dokumentai atiduodami kitam asmeniui.

10. Pažymų dėl įvertinimo ir specialiojo ugdymosi ir (ar) švietimo pagalbos skyrimo išdavimo tvarka, kai vaikui (mokiniui) Įvertinimas atliktas kitose įstaigose:

10.1. tėvai teikia prašymą Centrai dėl pažymos išdavimo ir pristato kitų įstaigų ar specialistų, atlikusių Įvertinimą, išduotus dokumentus apie vaiko (mokinio) sveikatos būklę, galias ir sunkumus;

10.2. prireikus vaikas (mokinys) siunčiamas gydytojo vaikų neurologo, vaikų ir paauglių psichiatro ar kito specialisto konsultacijai;

10.3. per 5 darbo dienas nuo paskutinio dokumento pristatymo Centrai datos specialistai aptaria Įvertinimo išvadas, rekomendacijas, skiria specialųjį ugdymąsi, nustato specialiųjų ugdymosi poreikių lygį, parengia pažymą dėl įvertinimo bei skyrimo (7, 8 priedai) ir informuoja tėvus (globėjus, rūpintojus) apie galimybę susipažinti su įvertinimo išvadomis.

11. Už Centro išduotų dokumentų perdavimą į mokinio ugdymo įstaigą atsako asmuo, jas atsiėmęs iš Centro.

12. Tėvams (globėjams, rūpintojams) nesutikus su Centro Įvertinimo išvada, Įvertinimas gali būti atliekamas Nacionalinėje švietimo agentūroje.

13. Specialusis ugdymasis gali būti nuolatinis ar laikinas. Jei Pažymoje dėl skyrimo (8 priedas) nurodoma pakartotinio Įvertinimo data, specialusis ugdymas yra skirtas laikinai, iki nurodytos datos. Jeigu pakartotinio Įvertinimo datos nėra, laikoma, kad paskirtas nuolatinis specialusis ugdymasis.

14. Mokiniai padarius pažangą ir pasiekus bendrosiose programose numatytą patenkinamą pasiekimų lygį, mokyklos Komisija raštu kreipiasi į Centrą dėl specialiojo ugdymosi nutraukimo ir pateikia reikalingus dokumentus. Centras, išnagrinėjęs mokyklos Komisijos pateiktus dokumentus, Centro vadovo sprendimu specialųjį ugdymąsi nutraukia arba atlieka pakartotinį įvertinimą.

15. Tėvams (globėjams, rūpintojams) atsisakius specialiojo ugdymosi ir (ar) Švietimo pagalbos teikimo jų vaikui, specialiojo ugdymosi ir (ar) Švietimo pagalbos teikimas nutraukiamas, pateikus mokyklos vadovui prašymą raštu. Mokyklos vadovas raštu apie tai informuoja Centrą.

16. Už mokinių visapusišką ir (ar) konkrečių gebėjimų įvertinimą, išvadų parengimą, rekomendacijų suteikimą atsako visi Centro švietimo pagalbos specialistai.

17. Už Centro suteiktų rekomendacijų dėl ugdymo programų vykdymą, švietimo pagalbos suteikimą ir jos kokybę atsakinga ugdymo įstaigos Komisija.

IV. VAIKO BRANDUMO MOKYTIS PAGAL PRIEŠMOKYKLINIO UGDYMO PROGRAMĄ ĮVERTINIMO TVARKA

18. Nuo 2018 m. vasario 1 d. **vaiko brandumo vertinimas neprivalomas**, kai tėvai pageidauja

ugdyti 6 metų dar neturintį vaiką pagal priešmokyklinio ugdymo programą. Priešmokyklinis ugdymas gali būti teikiamas anksčiau tėvų (globėjų) sprendimu, bet ne anksčiau nei vaikui (tais kalendoriniais metais) sueina 5 metai.

19. Šio pokyčio teisinis pagrindas – Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo Nr. I – 1489 8, 9

ir 47 straipsnių pakeitimo įstatymas, priimtas 2017 m. gruodžio 19 d. Nr. XIII-926 ir Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2018 m. vasario 5 d. Nr. V-100 įsakymas „Dėl švietimo ir mokslo ministro 2013 m. lapkričio 21 d. įsakymo Nr.V-1106 „Dėl priešmokyklinio ugdymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“.

20. Vaiko brandumas mokytis vertinamas konsultavimo tikslais, siekiant padėti tėvams (globėjams, rūpintojams) priimti sprendimą dėl ankstyvesnio vaiko ugdymo pagal priešmokyklinio ugdymo programą.

21. Vaiko brandumo įvertinimas atliekamas, tėvams (globėjams, rūpintojams) prašant raštu, kai jie pageidauja ugdyti 5 metų vaiką pagal priešmokyklinio ugdymo programą, bet einamaisiais kalendoriniais metais jam dar nesueina 6 metai. **Rekomenduojama kreiptis ne anksčiau nei vaikui sueina 4 metai 8 mėnesiai (atsižvelgiant į vaiko brandumo mokyklai įvertinimo testo taikymo galimybes).**

22. Tėvai (globėjai, rūpintojai), pageidaujantys įvertinti vaiko brandumą, teikia prašymą Centro direktoriui, prideda vaiko gimimo liudijimo kopiją ir, jei yra, gydytojų pažymą.

23. Centro psichologas, atlieka brandumo įvertinimą ir per 20 darbo dienų pateikia rekomendaciją tėvams (globėjams, rūpintojams).

24. Centro psichologui nustačius, kad vaikas nėra pakankamai pasirengęs ugdytis pagal priešmokyklinio ugdymo programą, galutinį sprendimą dėl vaiko ugdymosi priešmokyklinėje grupėje priima tėvai (globėjai).

V. ĮVERTINIMO IR SPECIALIOJO UGDYMOŠI IR (AR) ŠVIETIMO PAGALBOS SKYRIMO DOKUMENTŲ SAUGOJIMAS IR PERDAVIMAS

25. Mokyklos Komisija ir Centras atsako už specialiųjų poreikių asmenų duomenų ir Įvertinimo dokumentų apsaugą ir konfidencialumą.

26. Informaciją apie mokinio specialiuosius ugdymosi poreikius ir jų tenkinimą Centras teikia suinteresuotoms institucijoms teisės aktų nustatyta tvarka.

27. Įvertinimo, specialiojo ugdymosi ir (ar) Švietimo pagalbos skyrimo dokumentai Centre tvarkomi Lietuvos Respublikos dokumentų ir archyvų įstatymo (Žin., 1995, Nr. [107-2389](#); 2004, Nr. 57-1982) nustatyta tvarka ir saugomi, kol įvertintajam asmeniui sukanka 25 metai.
